

TU TAUDUA SE TUVAGALALA TAKI NI CORONAVIRUS

Oqo e so nai tuvatuva me muri, ke sa tauvi iko na Coronavirus. Ke osa vei taratara kei dua e tauvimate mo vakayawakitaki iko mai vei ira oqo.

OCEI ME VEIYAWAKITAKI?

Ke osa vei taratara kei dua e tauvimate tiko, mo na qai veiyawakitaki iko se tu vakagalala taki iko mai vei koya oqo, me yacova 14 na siga.

MO TIKO TAUDUA GA ENA NOMU RUMU E VALE, KUA NA VEISIKO

Mo tiko I vale me yacova na 14 na siga e yalataki.

- Kua na veilakoyaki, cakacaka, vale-ni-lotu se lako ena dua na soqo se bose
- Kua na veisiko
- Ke o tiko ena otela, kua ni lako volekata e dua e cakacaka se dua na vulagi

Ke o bulabula vinaka tiko, kua ni dara na surgical mask e vale. Mo na kerea e edua me vakarau kakana vei iko ena sitoa. Me dua e sega ni tauvimate.

Ke o biubiu e vale mo lako vei vuniwai, mo vakayawakitaki iko mai na 1.5 mita vei koya e voleka vei iko. Mo dara talega e dua na surgical mask.

Ke sega vei iko na surgical mask, mo kua ni vuvu se suru vei koya e voleka vei iko. Ke so tale na vaka tataro me baleta na kena vakayagataki na surgical mask moni qai log ga yani ena website: <https://www.health.gov.au/resources/publications/coronavirus-covid-19-information-on-the-use-of-surgical-masks>.

MO YADRAVA NAI TUVAKI NI YAGOMU

Ni o tu taudua ka veiyawaki, yadrava na tuvaki ni yagomu. Mo qarauna na mate oqo na Coronavirus. So na kena vakaraitaki oqo; mosi ni masela, curumi ni batabata, tauvi katakata.

CAVA ME KITAKI NI O TAUVIMATE?

Ke tauvi iko e so na vakatakila ni mate oqo ni bera na 14 na siga nomu tu vakagalala se veiyawaki, qai qiri mai ena talevoni ni National Coronavirus hotline 1800020080.

Nai vakatakilakila levu ni mate oqo:

- Tauvi katakata se batabata
- Vuvu
- Mosi ni tilotilo
- Cegu leka

Ke o vei taratara kei dua e tauvimate ena mate oqo, qiria na nomu vuniwai. Mo tiko taudua ga ena nomu rumu e vale se na otela, se vale-ni-bula me yacova ni sa soli vei iko na galala.

MO NA TAROVA VAKACAVA NA TETE NI MATE OQO?

- Savata vakawasoma na ligamu
- Kua ni vuvu se suru vei koya voleka vei iko. Mo 1.5 mita na nomudrau veiyawaki

Ena veigauna:

- Savata vakawasoma na ligamu ena sovu kei na wai ni se bera na kana kei na gauna sa oti kina na kana
- Ni sa oti na nomu vakayagataka na valelailai
- Sogota na gusumu ni o vuvu se suru. Viritaka na tissues ena bin, savata na ligamu
- Kua ni veitaratara kei na so tale, ke sa tauvi iko tiko na mate

NAI TUVATUVA E VAKATARAI MONI LAKO KINA E TAUTUBA

Ke o tiko ena dua na vale duadua e galalala mo lako e tautuba ena yalayala ga ni nomu block ni vale. Ke o tiko ena dua na unit se otela e rawa talega ni o lako i tautuba, ena yalayala ga ni vanua ni Otela. Dara na surgical mask ni o lako ki tautuba. Mo vakayawaki iko mai vei ira eso, me 1.5 na mita na nomudrau veiyawaki.

VEI IRA ERA NOMU MATAVUVALE

O ira e ra bula vata kei iko e vale e rawa na vei-volekati, vakavoga ke dua e vei taratara kei dua e tauvi koya na mate. Ke laurai na mate oqo vei iko, o ira talega era tiko vata kei iko, mera na tu vakagalalataki se mo na tu taudua me 14 na siga. (in isolation)

ME SAVASAVA NA VEIKA KECEKECE E DAU TARAI

Me tarovi kina na kena tete na manumanu ni mate oqo. Me savati vakawasoma nai tautauri ni Katuba, na switch ni cina, na vale ni kuro, vale ni sili, ka me quaraki na vei ka e dau tarai ena sovu se disinfectant.

CAVA O RAWA NI KITAKA NI O TU VAKAGALALATAKI SE VEIYAWAKI

E ka dredre ka vaka vucesa na tu taudua, vakagalalataki se veiyawaki. Eso na ka o rawa ni kitaka oqo:

- Veitaratara e na talevoni se email kei na social media
- Muria na Facebook page ni Pacific Labour Mobility me raici kina yaloyalo se na tukutuku mai na welfare team: <https://www.facebook.com/pacificlabourmobility1/>
- Vulica so na ka me baleta na mate oqo na Coronavirus, ka veitaratara se veiwasei kei na so tale.
- Kana kakana bulabula, exercise vakawasoma.
- Mo vukei iko mo vakacegu ka vakatara eso na veika vou me vakayagataki kina eso na nomu gauna.

KE TIKO E SO NA NOMU VAKATATARO KA SO TALE NA KA O VIA KILA?

- Vei taratara mai ena COVID 19 website: <https://www.pacificlabourmobility.com.au/coronavirus>
- Qirita na National Coronavirus Helpline: 1800 020 080. E dola tu 24hrs ena vei siga.
- Ena so tale na saumi taro baleta na Coronavirus, qai vei taratara kei na Australian Government information on COVID-19: <https://www.health.gov.au/news/health-alerts/novel-coronavirus-2019-ncov-health-alert>.
- Ke o lomaleqa taka tiko na nomu bula, qiria na nomu vuniwai.
- Veitaratara kei na state/territory public health agencies: <https://www.health.gov.au/state-territory-contacts>.
- Ke so tale na saumi taro baleta na Coronavirus ni via kila, qai vei taratara kei na Australian Government Information on COVID-19: welfare@pacificlabourfacility.com.au